

8. Ötletek gyűjtése kis csoportban

Christine úgy döntött, beszéddel készül...

Három kisebb csoportban (helyi feketék közössége, szülőtársak, Vicki és barátai) szedjük össze érveket arra, hogy miért a MI igazunkat kellene Christine-nek képviselnie beszédében! Gyűjtsük össze mindazt, amit beszédében MI szeretnénk viszont hallani! Lehetnek konkrét javaslatok is a lehetséges/feltételezett problémák megoldására.

9. Belső hangok – három pólusra

A három csoport úgy áll fel a térben, hogy Christine (a tanár játssza) egyenlő távolságra legyen tőlük. Mintha egy háromoldalú szobában lenne. Gondolkodik a beszéden, lamentál hangosan. A csoportok hangosan kimondják érveiket (lehetőleg szerepből és teljes mondatokban!). Christine mindig azon „fal” felé közelít, ahonnan számára meggyőzőnek tűnő érv érkezik.

Ne kell feltétlenül döntésre vinni a dolgot! A cél itt sokkal inkább az, hogy súlya legyen az érveknek. Ha felszínessé válik a játék, inkább lépünk ki a szerepekből, majd szerepen kívül gyűjtsük össze az érveket!

10. „Írásos” forma

A felszólalás közös megírása (papír és toll nélkül is működik!) – Christine-ként mindenki mondjon egy mondatot!

Melléklet – Christine naplója:

2002. május 15.

Ma át kellett mennem Englewoodba, az ottani könyvtárba kellett vinnem anyagokat, elkértek néhány régebbi újságcikket. A könyvtár nagyon romos állapotban van, pedig nagy és jelentős állományt gondolnak ott. Nem is a város legjobb környékén van... Dél volt, és Vicki korabeli srácok flangáltak az utcán. Az egész város olyan lehangoltnak tűnik. Nem értem, Katie-k hogyan tudnak már 8 éve ott élni – egyszerűen nem kellemes. Én már nagyon megszoktam Tenafly csendes nyugalmát.

Később délután be kellett mennem Vicki sulijába, mert a színjátszós próbára vittem nekik jelmeznek való anyagokat. Majdnem elkéstem a megbeszélte találkozóról, mert megint vagy 10 percig olvastam a hirdető táblát. Elképesztő, megint hány gyerek ért el helyezést az elmúlt 2 hónap állami versenyein! Vicki nem is említette, hogy a barátnője, Kyra, második helyezett lett a matematika versenyen. Miért nem dicsekedett el vele? Talán azt gondolja, nem szeretjük Kyrát?... Mert... félvér?... Lehet, hogy finoman szóba kéne hoznom ezt a témát?...

Amúgy ma nagyon büszke voltam a lányomra, mert éppen arra léptem be a színházterembe, hogy a maga csendes módján próbálja lecsitítani veszekedő „színésztársait”. Nem osztott igazságot, és mégis igazat adott mindenkinek... Jó volt látni, igazán...

Féltékenység

Lukács László

Csoport: 9-10.osztályos, drámában jártas osztályoknak ajánlott drámaóra¹

Időtartam: három tanóra

Eszközök: átlagos tanterem, előkészített szövegek

Tanárral szembeni elvárások: TELEFONBESZÉLGETÉS, FORRÓ SZÉK konvenciók biztos ismerete

Tanulási terület: féltékenység, csalódás, hűség, félelem, ambivalencia, manipuláció

Téma: egy fiú elveszíteni véli álmait és apja szeretetét

Fókusz: Miféle érzelmek és gondolatok vezérlik az álmait és apja szeretetét elvesztő fiút? Miért téved olyan ösvényre, amely nem járható?

¹ Tim Blake Nelson „O” című filmjének és Kaposi László Edmund és Edgar c. drámaórája alapötletének felhasználásával.

1. Tanári narráció

„Történetünk az idei amerikai gimnáziumi kosárlabda-bajnokság ideje alatt játszódik. Két főszereplője apa és fia. Az apa, Mr. Duke Golding, a csapat edzője, szigorú ember, keményen dolgoztatja a társaságot, sokszor többet vár el tőlük, mint a „profiktól”. Fiával sem tesz kivételt, sőt...”

Miben térhet el – a többiekhez viszonyítva – a fiával való bánásmódja? Mik lehetnek ezek a túlzott elvárások?

„A fiú, Hugo, a 'mindenes' a csapatban. Tud zsákolni, dobni, embert fogni, támadni, bármit játszik, ha kell. Négy éve gurizik elől-hátul, úgy érzi, ő a legértékesebb tagja a csapatnak.”

Milyen lehet apa és fia viszonya? (Az is elképzelhető, hogy erre a kérdésre nem csak beszélgetéssel adunk választ, hanem valamilyen egyszerű megjelenítéses formát használunk: jellemző pillanatkép; jellemző mondatok egy edzésen a fiához/másokhoz stb.)

2. Apa és fia viszonya

A TANÁR SZEREPBEN: A tanár Hugo szerepében a FORRÓ SZÉKEN: lehetőséget ad a gyerekeknek, hogy szerepen kívül kérdéseket tegyenek fel neki. A tanár szerepjátékának célja, hogy a csoport tudomására hozza Hugo elvárásait a kosárral és az apával kapcsolatban.

3. Az aranykor, az első nyertes meccsek utáni buli

Az ÁLLÓKÉPBŐL INDÍTOTT JELENET szereplői Apa, Hugo, csapat, barátok, rokonok – egész csoportos játék. Előtte viszonyok gyors eldöntése. Ki örül a sikereknek, ki az, akit nem nagyon érdekel a dolog stb. GONDOLATKÖVETÉS – mindenki egy-egy mondatban fejezze ki véleményét, a tanár kérdésekkel segíthet. Ezt követően indítjuk az improvizációt egy-egy mondatnyi pohárköszöntővel...

4. Hugo álma

ÁLLÓKÉP, KÉPALÁÍRÁS: A buli-jelenet folytatásaként több csoportban ALKOSSUNK KÉPEKET a jövő egy-egy jellegzetes pillanatáról, úgy, ahogy azt Hugo álmában láthatja. Amikor egyes csoportok megmutatják az általuk készített képeket, a többieknek a képekhez illő szöveget kell javasolniuk. Ugyanezt a gyakorlatot ismétljük meg olyan képekkel is, melyeket egy fotós láthatott („objektív megközelítés”), ily módon összehasonlítás születhet Hugo álmai és a valóság között.

5. Tanári narráció

„Új tanuló érkezett az iskolába: egy fekete bőrű fiú, Odin James, az ifjú sztár, aki hamarosan a kosárlabda csapat vitathatatlanul legjobb támadójátékosa lett. Szárnyalt a pálya felett.” Ő volt az egyetlen fekete bőrű az iskolában, a külvárosi gettóból hozták ide, azt beszélték, hogy csak a kosárlabda miatt.

6. Hogyan változik Hugo helyzete a csapatban Odin érkezése után?

Az új információk megbeszélése után TANÁRI NARRÁCIÓ: „Hugo elhatározta, hogy vacsora közben beszélni fog az apjával.” Rövid egyeztetés után improvizáció páros jelenet formájában.

Utána megbeszélés egész csoportban a páros játék eredményeiről, tapasztalatairól.

7. Megvan

TANÁRI NARRÁCIÓ: „A döntőbe jutásért vívott meccset sikerült az utolsó percben Odin találatával megnyerniük. Az iskola 115 éves történetében először jutott be a csapat a döntőbe! Apa taktikai utasításának megfelelően ezen a mérkőzésen Hugo „csaliként” szerepelt, azaz nem sokat lehetett nála a labda. Nézzünk meg néhány pillanatot a mérkőzésből!”

MONTÁZS: két csoportban (a csoportokon belül tovább felezve a társaságot) néma jelenetek, hangaláfes-téssel.

- Odin a vállakon – Hugo álma
- Odin „táncol” (közvetítés a meccsről) – családi ebéd, beszélgetés apával Hugo jövőjéről

8. A legértékesebb játékos

TANÁRI NARRÁCIÓ: „Az iskolai ünnepségen a legértékesebb játékos díját adták át Odinnak, akit az ünnepségen az edző fiának nevezett. Szokás az, hogy a győztes a díjat megosztja valakivel. Nos, Odin is megosztotta a legértékesebb játékos díját, de nem Hugot választotta társául, hanem egy másodikos fiút. Készítsünk ÁLLÓKÉPEKEKET az eseményről – tételezzük fel, hogy ezek között van több olyan is, amit a helyi újságok (akár a címlapon) közöltek!”

- kis csoportos állóképek az eseményről

- egészscsoportos TABLÓ
- közeli képek a szereplőkről

9. Van gyenge pontja...

Hugo egyik nap meghallja, hogy apja valakivel (Bobbal, a kosárszakosztály vezetőjével) telefonon olyan témáról beszél, ami azonnal felkelti érdeklődését – VÉLETLENÜL MEGHALLOTT TELEFONBESZÉLGETÉS:

Ne! Bob kérlek! Ne veszítsük el a józanságunkat. Ez egy jó srác. Ez egy zseni. Vele megnyerhetjük a bajnokságot. Figyelj, Bob, ez családi ügy! Nem így kéne megbeszelnünk. Hallgass meg! Ez a fiú nagyon szereti az igazgató lányát, és Desi is őt. Állítólag már négy hónapja együtt vannak. Nem, biztosan nem kényszerítette. Nem, nem hinném, hogy erőszakoskodott volna vele. Igen, voltak rendőrségi ügyei, de már régóta tiszta.

Tanári narráció:

Fontos tudnunk: Desi, az iskolaigazgató lánya, valóban már négy hónapja Odin barátnője. Kapcsolatukat titkolják Desi apja elől, aki épp csak eltűri a Odint az iskolában, és hitelt ad a fiú gettóban töltött idejéről szőtt mendemondáknak (kábitószer stb.).

A hallottak értelmezése: mit jelentenek/jelenthetnek ezek az információk Hugo számára?

10. Emily és Desi beszélgetése – ELŐKÉSZÍTETT SZEREP

Tanári narráció:

Emily, Hugo elhanyagolt barátnője (lévén Hugo mostanában nem sokat foglalkozik vele) a kosárcsapatnak az újságból kitépelt képet összegyűrve és összefirkálva találta meg Hugo kukájában. Emily és Desi egy szobában laknak a kollégiumban.

Nézzük meg a beszélgetésüket!

Zárt, SZÍNHÁZI JELENET – a tanár a két szereplővel előzetesen egyeztetni a helyzetet és a szöveget, az utóbbit Tim Blake Nelson „O” című filmjéből.

DESI Beszélteél vele?

EMILY Nincs miről. Mindent megteszek érte, ő meg erre újabban tök furán reagál.

DESI Újabban? Mindig. Bocs.

EMILY Miért? Rajtad kívül mindenki bírja Hugot.

DESI Nem bízom abban, akinek nincs ellensége.

EMILY Pedig van.

11. A jelenet értelmezése („fejtése”)

Mi lehet az oka annak, hogy Hugo kevesebbet foglalkozik Emily-vel? Mi baj lehet Hugoval? Milyen pletykák keringenek Odinról? Milyen szerepe lehet ezekben a származásának, a múltjának? Mit jelent az, hogy nincs ellensége? Miért nincs ellensége?

12. A buli a kollégiumban

TANÁRI NARRÁCIÓ: „A döntőbe való bejutást megünneplik a kollégiumban is. Mindenki láthatóan jól érzi magát, Odin a lányok gyűrűjében, csak Hugo nincs sehol.”

Kis csoportokban készítsünk olyan tablót, amelyből láthatóan hiányzik Hugo! Írdítsunk a TABLÓKBÓL EGÉSZ CSOPORTOS IMPROVIZÁCIÓT!

13. Színházi jelenet – ELŐKÉSZÍTETT SZEREP

TANÁRI NARRÁCIÓ: „Hugo egy Gyógyszerész (gúny)nevű fiúval volt a végében. A takarítók másnap egy injekciós tűt találtak a szemetesben. Mi tudjuk, hogy Hugo és a Gyógyszerész hagyták ott.”

A Gyógyszerész és Hugo beszélgetése

HUGO Ismered az igazgató lányát, Desit? Odinnal jár. Szakítani fognak.

GYÓGYSZERÉSZ Akkor nem fálnak egymást.

HUGO Én szakítom el őket.

GYÓGYSZERÉSZ Azt hittem, hogy haverok vagytok. Együtt buliztok.

HUGO Így kell lennie. Ha belevágok, a barátjának kell hinnie. Tudod mi az a mindenés?

GYÓGYSZERÉSZ Mi?

HUGO Engem annak tartanak. Mindent játszom, ha kell.

GYÓGYSZERÉSZ Na és?

HUGO Én vagyok a legértékesebb tagja ennek a szar csapatnak. Négy éve gürizek elől és hátul, ő meg egy szaros másodikost választ.

GYÓGYSZERÉSZ Egész évben nyomatod?

HUGO Ne dumálj, Gyógyszerész!

GYÓGYSZERÉSZ Vannak cuccaim, amik tutira fölpörgetnek. Ez a szteroid 50%-os.

HUGO Fél másodpercet javítottam. Jó ez nekem.

GYÓGYSZERÉSZ Észak-Karolinában gondoldj rám! Megdobhatsz pár jeggyel. A legjobb helyre. Jövő héten mást kapsz. Iszol eleget?

HUGO Literszám. Csoda, hogy nem spriccel ki belőlem.

GYÓGYSZERÉSZ Nagyon hajtod magad a kosárban, de ha nem megy, ne erőltesd! Van amiről le kell mondani az életben. Azért ne hajtsd hülyére magad!

HUGO Miért hülyülnék meg, ha az álmod készen kapom tőled ?

14. Észrevett-e mindebből valamit az apa?

FÓRUM-SZÍNHÁZI JELENET, mely a döntő meccs előtti edzés után játszódik. A játzók adjanak instrukciókat arra vonatkozóan, hogy miként szerezze vissza apja szeretetét és figyelmét Hugo, úgy, hogy közben megőrizhesse a „jó gyerek” státuszát! A tanár által játszott apa ebből mit sem ért, ő továbbra is azt hiszi, hogy minden rendben van Hugoval kapcsolatban.

15. Mit tett Hugo?

Tanári narráció:

„A kosárlabda bajnokság döntője elmaradt. Azt tudjuk, hogy Hugo állt az események háttérében.”
Találjuk ki, mi történhetett! Kis csoportokra szétválva dolgozzunk ki egy-egy ötletet!

TÖRTÉNET ÉS JELENETEK KIDOLGOZÁSA KIS CSOPORTOKBAN.

A látottak elemzése kövesse a beszámolókat!

16. Újsághír – TANÁRI NARRÁCIÓ

„Az egyik helyi lapban rövid hír jelent meg. A gimnázium kollégiumában két holttestet találtak, még nem sikerült azonosítani őket.” A rendőrség még nyomoz. Mi azonban tudjuk, hogy főszereplőink közül haltak meg ketten...

Ki lehetett az és miért? Hogyan történt?

Az óra lezárásaként a csoport tagjai elmondják feltételezésüket a történet befejezéséről.

